

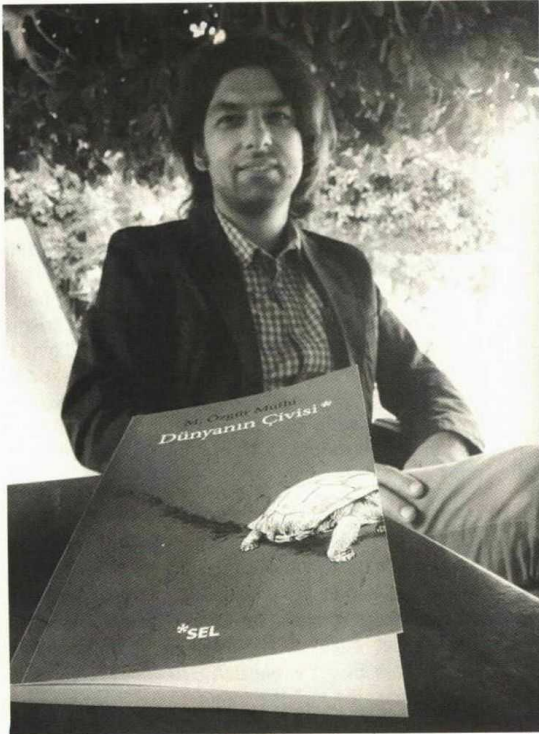
varlık kitaplığı

Mevsim Yenice

M. ÖZGÜR MUTLU İLE SÖYLESİ

*Hayalleri havalandırırım biraz;
ben de dünyadaki tüm insanlar için
yazıyorum ve tüm dünya tarafından
okunsun istiyorum.*

Dünyanın Çivisi, Öykü, Sel Yay.

M. Özgür Mutlu

M. Özgür Mutlu, öykü dünyasını ve dergileri takip edenlerin yakından tanıdığı bir isim. *Van Gölü Ekspresi* adlı kitabıyla 2011 yılında Yaşar Nabi Nayır Gençlik Öykü Ödülü'nün sahibi olmuştu. İkinci kitabı *Karton Ev* Notobene Yayınları'ndan 2016 yılında okuyucuyla buluşmuş, güzel yorumlar almıştı. Geçtiğimiz günlerde üçüncü kitabı *Dünyanın Çivisi Sel Yayınları* tarafından raflarda yerini aldı. Genç ve verimli öykücü M. Özgür Mutlu ile kitabı ve öykücülüğü üzerine söyleştik.

• Dünyanın Çivisi'nin yazılma sürecinizden bahsedermisiniz? Bu kitabı ne kadar sürede tamamladınız? Derlemeyi yaparken öyküleri nasıl seçtiniz?

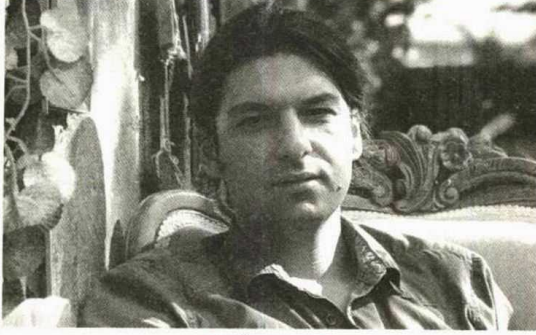
– Kitaptaki öykülerin çoğu farklı zamanlarda yazılmaya başlandı ve tamamlandı. "Sol Kolumun Hikâyesi"nin yazılmaya başlandığı tarih 2004, ve 2015'te de *Kuşun Kalem* dergisinde yayımlanmıştı. "Su Üçlemesi"nin ilk öyküsü "Dünyanın Mührü" ise 2012'de *Varlık*'ta yayımlanmıştı. Bir öykü dosyası oluştururken önce dosya başlığını atıp içeri doldurmaya çalışmıyorum. Zaman içinde tamamlayıp kenara koyduğum ve dergilerde yayımlanan öyküler içinden seçme yapıyorum. Bu nedenle kitabın oluşum süresi aslında belirsiz. *Dünyanın Çivisi*'nde de görece olarak hazır olduğunu, dil ve içerik açısından bütünlük gösterdiğini düşündüğüm öyküleri topladım. Elbette yayınevine ulaşana ve yayımlanana kadar dosyaya girip çıkan pek çok öykü oldu.

• Kitap isminin içerik kadar önemli olduğunu düşünüyorsunuz. "Dünyanın Çivisi" oldukça vurucu, aynı zamanda kitabınızın içinde bulunan bir öykünün adı. İsim bulma sürecindeki düşüncelerinizden bahsedermisiniz?

– Dosyanın adına en son karar verdik. Bundan önceki kitaplarda bu kadar kararsız kalmamıştım. Benim önerdiğim isimlerin içinde *Dünyanın Çivisi* de vardı, bambaşka bir isim de. Matbaaya gitmeden çok kısa süre önce editörüm Öykü Özçinik'le birlikte *Dünyanın Çivisi* üzerinde karar kıldık. Şimdi aldığımız tepkilere bakınca doğru bir tercih yaptığımızı görüyorum, tamamıyla içime sindi. Kitap isminin kitaptaki tüm öyküleri az çok kapsayabilmesi, tamamının ruhunu yansıtabilmesi, benim ve okurun benimseyeceği bir isim olması önemliydi; öyle de oldu kanımca. *Dünyanın Çivisi* çıktı, deme ayrıcalığını da bize sağladı.

• Yine kitaba ismini veren öykünüzün de bağlı olduğu "Su Üçlemesi"nden yola çıkarak devam edelim. Bu üçlemeyi yazmaya başlarken aklınızda üçleme olacağı konusunda herhangi bir fikir var mıydı? Yoksa birini yazdığınızda kafanızdaki o "mesele" tamamen bitmemişti ve devam etmeye mi itti sizi?

– Üçlemenin ilk öyküsü olan "Dünyanın Mührü"nü yazıp bitirdiğimde öykünün daha fazla devam etmesi mümkün görünmüyordu. Fakat beni yazmaya zorluyordu, aklımda yığınla şey vardı. Ancak devam edersem öykünün bütünlüğü bozulacaktı. Bu öyküyü okurla paylaştıktan sonra, uzun bir metne dönüştürebileceğimi düşündüm. Bir yandan devam

M. Özgür Mutlu

hikâyelerinin bazı kısımları aklımda henüz oturmamıştı. Romana, novellaya doğru gidebilirdi. Yazmayı sürdürünce, sanırım öykücü alışkanlığının etkisiyle ikinci öykü ortaya çıktı ve kendi bütünlüğünü tamamladı. İkinci öykü üçüncüyü çağırırdı. Üç öykünün devam öykülerini de yazdım aslında. Zaman zaman bu öykülerin girdabına kendimi bırakıyorum. Bunlarla ne yapacağımı, nereye doğru gideceğimi bilmiyorum, düşünüyorum. Bundan sonra hikâyeye farklı bir şekilde devam edersem ya da devam öykülerini bir şekilde bir araya getirebilirim "Su Üçlemesi"nden bambaşka bir metin olacak. Ancak "Su Üçlemesi" tamamlandı, ne olursa olsun üçünün bağı bozulmayacak.

• "Su Üçlemesi"nde boğazın sularının çekileceği kehanetiyle Orhan Pamuk'a göz kırpiyorsunuz. Sizi etkileyen bir sahne miydi Pamuk'tan?

– Elbette. Beni çok etkileyen bir sahneydi ve bence edebiyatımızın unutulmaz pasajlarından biri olarak anılmayı hak ediyor. Fakat ben öyküyü yazarken bu kitabın etkisi altında değildim, çünkü anlattığım şey farklıydı. Yazdıkça Kara Kitap'taki bölüm gözlerimin önünde belirdi. Anmadan geçmek olmazdı.

• Öykülerinizde saklanan sırlar, suçlar, aile bireylerine dahi gösterilmeyen kapalı kutular dikkat çekiyor. İsmi bildiğiniz ancak bizimle yalnızca başharfini paylaştığınız ünlüler, kahramanlar, olaylar var. Siz de okuyucuya hikâyeye anlatırken bir paylaşım içindesiniz, bir yandan da isteyerek bir şeyler gizliyorsunuz sanki. Bu kontrast benim çok hoşuma gitti kitap boyunca. Siz ne düşünüyorsunuz bu konuda?

– Gizlemek yerine okura alan açmak demek benim açımdan daha doğru bir tabir. Babasının kutusundaki kartpostallarda, katlanmış kâğıtlarda neler yazdığını bilmiyorum anlatıcı. Ben de bilmiyorum doğrusu, tahmin ediyorum, anlatıcının sezdiği kadarını biliyorum yani. Yazarı olarak öykü hakkında okurdan fazla şey bildiğimiz bence doğru değil. Fazladan bildiklerimizi yazsaydık zaten ilkinden farklı bir öykü olurdu ki bu da okurla yazarı yine eşitlerdi. Bu nedenle okur öyküdeki kutunun içine dilediğini yerleştirmekte özgür. Kutudan çıkanlarda ne yazdığının, anlatıcının içinde bulunduğu duruma bir katkısı yok çünkü. Onun hayallerini gerçekleştirmekle ilgili aşmaya çalıştığı sorunları var, çevresinde hayalleri asla gerçekleşmemiş aile bireyleri, başka insanlar. Temel mesele yazmayı tercih etmediklerimizle neyi ön plana çıkardığımızda. Bu tabii dikkatli okurlar için aynı zamanda bir merak unsuruna dönüşebilir. Ben de böyle metinleri okumaktan çok keyif alıyorum.

• "Babaların hayallerini yüklenmemeli çocuklar, babalar hayallerini gerçekleştirmeli, oğullarına bir gerçeğin muştularını ve hatırlarını bırakarak." "Biraderler Birahanesi" isimli öykünüzden bir bölüm. Buradan yola çıkarak, öykü yazmanız ve bu öykülerin matbu bir şekilde geleceğe kalacak olması, sizin için de "hayalleri havalandırmak" mı? – Öyle denebilir. Öykü yazmak, öykülerimin okunması benim hayallerimden biriydi, sanırım en önemlisi. Öykü yazmak babamın hayali de değildi. Bunu gerçekleştirdiğim için mutluyum. Tabii kütüphaneler dolusu kitap var dünyada. Önemli olan şu an ve gelecekte okunup okunmayacağı. Bunu şimdiden bilemeyeceğimize göre dağıtmamak gerek. Sonuçta yazarın görevi evrensel okuyucu için yazmak, Sartre'in dediği gibi. Bir yazar sözgelimi, yaşadığım sürece beni yüz kişi okusun yeter, diye yazamaz. Hayalleri havalandırırım biraz; ben de dünyadaki tüm insanlar için yazıyorum ve tüm dünya tarafından okunsun istiyorum.

• Üçüncü kitabı yayımlanmış bir öykücü olarak, diğer kitaplarınızda yazma tekniğiniz, rutininiz, alışkanlığınızda bir değişiklik oldu mu? Ne düşünüyorsunuz kendi öykücülüğünüzle ilgili?

– Öykücülüğümün gelişmekte olduğunu sanıyorum, daha fazla yorum yapmam mümkün değil. Umuyorum bana bu konuda bir şeyler söyleyecek birileri çıkar. Aynada alışkın olduğumuz yüze bakmak, bir süre sonra başlayan körlükle birlikte görmeyi engelliyor. Yazma teknikleri açısından farklı yollar deniyorum zaman zaman. Dünyanın Çivisi'ndeki bazı öykülerde ve kitapta bulunmayan ancak son dönemde yayımladığım öykülerin bir kısmında farklı anlatım şekillerini zorladığım, yeni bir dil aradığım oldu. Kimi beni tatmin ediyor kimi etmiyor. Yazma rutinimin olmadığını söyleyebilirim. Neyi ne zaman, nereye, nasıl yazacağım pek belli olmuyor ve yazmak istediğimde içinde bulunduğum ortam ve şartlara uyarak yazıyorum. Son dönemde günlük yazmaya biraz daha ağırlık verdim, bunu daha düzenli yapmak istiyorum.

• Dergilerde isminize rastlayabildiğimiz öykücülerdensiniz. Üç kitabınız olmasına rağmen hâlâ bir dergide öykünüz yayımlandığında aynı heyecanı duyuyor musunuz?

– Heyecan duymasaydım dergilere öykü göndermezdim sanırım. Dergilerin heyecan verici tarafı bana kalırsa, çağdaşlarımızla bir arada oluşumuz, dönemin ruhu ve anlayışı içerisinde nerede durduğumuzu görme şansına erişmemiz. Dergilerde ilk öykülerim görünmeye başladığındaki heyecan elbette çok farklıydı. 2007'de Varlık'ta ilk kez öyküm yayımlandığında sokakta yürüyüşüm bile değişmişti. Şimdiyse heyecanla birlikte merak duyuyorum. Olur da bir okur beğenisini ya da eleştirisini benimle paylaşır mı, birinden bir ses gelir mi diye.

• Son olarak ilerisi için varsa projeleriniz neler?

– Öyküye devam edeceğim. Öykü kendimi evdeymiş gibi rahat hissettiğim bir tür. Roman denemelerim var, cesaret edebilirsem bu alanda çalışmaya devam edeceğim. İkinci kitabım Karton Ev'in öyküleri, şarkı sözleri Eren Çelime tarafından hasat edilerek şarkılaştırıldı. Birlikte okuyup çalışıyoruz, Karton Ev - Öykülerden Şarkılar işini daha çok kişiye ulaştırmak, iyi kayıtlar yapıp paylaşmak istiyoruz. Benim için çok keyifli. Meraklıları Facebook ve Youtube kanallarından bazı örneklerini izleyebilir.